

EKONOMIA

Ekaineko zurrumbilotik

NAROA ELORTZA
GORROTXATEGI

Kooperatibismo bat komunitateari begira topaketek, komunitatea ahaldundu eta lurraldeetako beharrei erantzuteko tresna direla gogorarazi ziguten. Halaxe da, bai, baina ekaina ez da kooperatibetan idealizazioarako garai egokiena, ez behintzat kooperatibetako kudeaketa organikoan aritzen garenontzako. Gai ordenak, deialdiak, auditoretzak, kudeaketa plana, emaitzen banaketa, aurrekontuak, bozketak, aktak, kontuen erregistroa, barne araudia, estatutuak... Hori da gure udaberria. Araudi zorrotzek buruhaus-tez betetzen gaituzten garaia.

Izango du zentzua legedian halako zorrotasuna ezartzeak, bereziki bermatzeko bazkideen arteko ekitatea eta bidezko prozedurak. Baina neure buruari galdetzen diot ea burokraziak eta formalismoak ez dien gure erakundeei malgutasun txikiegia ematen oinarriko elementuei erreparatzeko: konpromisoa, erantzukidetasuna, inplikazioa, maitasuna, elkartasuna, zaintza. Eta, oinarrikoena: parte-hartzea.

Hain zuzen ere, kontsumoari lotutako kooperatiba integralek erronka garbi bat dute esparru honetan. Lan boluntariorik kooperatibak sortu ditugu bizi-tzarako oinarriko baliabideak eskuratzeko, tokiko begirada integralarekin edota zerbitzu konkretuei begira (energia, komunikazioa, elikadura...). Kasu askotan, zorionez, lortu dugu lanpostu kooperatiboak sortzea, baina horrek, zuzenean, bazkideen parte-hartze eta boluntariorik behera egitea eragin du.

Zer egin bazkideekin? Nola aktibatu? Zertarako? Erantzun praktikoa eta pragmatikoa topatzea ez da erraza, utopiatik errealtatera jauzi izugarria baitago. Akaso, bazkideetza kontzeptuak eraldatu eta oinarri berbera duten proiektu kooperatiboak josi genitzake, militantiak gurutzatuz eta elkar elikatuz. Baina beno, gaurkoz nahiko, udazkenean helduko diogu gaiari, ekaineko batzar orokorrak ahanzten ditugunean! ●

ANALISIA

ITSAS SALBAMENTU HUMANITARIOA

Nekropolitikaren politika

MARIA ORTEGA ZUBIATE

Oxala Mediterraneoko herrialdeek beren betebeharrak beteko balituzte, eta bilaketa eta erreskateko uretan eskura dauzkaten operatibo guztiak mar-txan jarriko balituzte, jendeak itsasoan arriskurik izan ez dezan". Mikel San Sebastian Aita Mari erreskate ontziko kidearen hitzak dira horiek, 2023an 2.815 astekarirako egindako erreportajetik ateratakoak. Denbora pasatu izanagatik ere, hitzok ez dute gaurkotasunik galdu, pasa den asteko titular batek gogorarazi duenez: 2025a hasi zenetik 1.800 pertsona baino gehiago hil dira Afrikatik Europa bidean, Ca-minando Fronteras elkarteak kaleratutako txostenaren arabera. Pertsona diogu, beste batzuek atzerritar edo etorkin diotenean.

Ezer erakutsi badu egungo egoerak da legeak berdin duela. Nazioarteko hitzarmenak daude, giza eskubideen adierazpenak eta estatu arteko akordioak eta guztiek diote giza eskubideak daudela ezereen aurretik, eta estatuak derri-gortuta daude baliabideak erreskate lanetara bideratzera. Baina gero dator errealtatea eta kontrakoa esaten du. Aipatu txostenak argi dio heriotza horiek saihestu zitezkeela; are, salatu du heriotza horien erdia inguru "erabaki politi-koen, kalkulaturako omisioen eta heriotza normalizatzen duen mugen arkitek-turaren" ondorio direla.

Egoera konplexua da, hor ez dago zalantzarik. Gero eta diskurtso gehiago entzuten dira, hain zuzen ere, errealtatean gauzatzen dena areagotzeko eskatzen dutenak. Alegia, gero eta gehiago entzun dira diskurtsoak, gizatasunaren izenean, mugak ixteko eta itsasoan interbentzioak eskatzen, bidean datozenak bueltaraz-teko. Horrelako erraza balitz bezala, jendeak itsasoa kapritxoz gurutzatuko balu bezala. Eta egia da Europa aspalditxotik dagoela katramilatuta afera horretan, bi aukera baino ez baititu parean: legea bete eta eskura duen laguntza guztia eskaini eta biziak salbatu; edo mugako polizia mezu argia helarazi, mugaren zirrikitu guztiak itxi eta itsasoa hilerri erraldoi bilakarazi. Eta argi dago zer erabaki duen.

Ez, kontua ez da horren sinplea eta ez dira bi aukera erraz eta egingarri neurri berean. Baina egoera ere ez da horrelakoa: 1.800 hildakotik 1.300 Mauritaniako bidea hartutakoak izan dira, eta agerikoa da eskualdea gerra eta gosete sakonean dagoela. Beraz, harrotuko dira haizeak eta jendeak esango du Euskal Herriak, Espainiako Estatuak, Europa osoak, ez duela gaitasunik heldutako migratzaileak "xurgatzeko". Baina, agian biziak salbatzea jokoan dagoenean, Europak konturatu beharko luke ezin duela bere bakea horren gainean sortu, eta biziak salbatu edo jendearen etorrera kudeatzearen artean, ez lukeela zalantzarik egin beharko. ●